

Menyja e Angazhimeve të Mundshme

nga Kohorti i Demokracisë për Angazhimin Politik dhe Qytetar të Rinisë

Kohorti i Demokracisë për Rininë është krenar të prezantojë Menynë e Angazhimeve të Mundshme e cila synon të ndihmojë në prioritizimin, lehtësimin dhe përmirësimin e pjesëmarrjes qytetare dhe politike të rinisë. Këto 33 rekomandime të veprueshme dhe specifike ofrohen si një grup opsionesh politikash për qeveritë pjesëmarrëse në Samitin për Demokracinë – si dhe për qeveritë e tjera të interesuara ose institucionet ndërkombëtare – për t’i zgjedhur për t’i adoptuar si angazhime, reforma dhe nisma për të përmirësuar të drejtat dhe pjesëmarrjen e rinisë në kontekstet e tyre kombëtare.

Angazhimet e mundshme përfshijnë disa fusha të ndryshme tematike, si: priorizimi i rinisë në qeverisje, mbështetja e rinisë në qeveri, mbështetja e lirisë së shprehjes së rinisë, promovimi i një kulture të pjesëmarrjes politike të rinisë dhe promovimi i një kulture të të drejtave të njeriut ndër të rinjtë. Diversiteti i fushave të fokusit pasqyron gjendjen aktuale të angazhimit politik dhe qytetar të rinisë, sepse, larg nga të qenit një çështje e ngushtë, largimi i të rinjve nga demokracia është një problem ndërprerës që prek të gjitha nivelet e angazhimit politik dhe qytetar.

Këto angazhime model janë përpiluar përmes një procesi konsultativ që përfshin organizata të ndihmës për demokracinë, përfaqësues të rinisë dhe organizata të fokusuara në rininë nga të gjitha kontinentet. Si i tillë, Menyja e Angazhimeve të Mundshme përfshin gjithashtu angazhime që lidhen me kontekstin më të gjerë të të drejtave të njeriut dhe demokracisë, të cilat janë ngritur nga përfaqësuesit e rinisë si jetike për krijimin e një mjedisi të favorshëm ku qytetarët e rinj – veçanërisht vajzat dhe gratë e reja – mund të lulëzojnë dhe të marrin pjesë në mënyrë të sigurt në proceset demokratike.

Në fazat e mëtejshme, Kohorti i Demokracisë për Rininë planifikon të kryejë ose të mbështesë veprime të synuara për të promovuar këto angazhime të mundshme, të

avokojë për adoptimin e tyre, dhe të vlerësojë zbatimin e tyre në nivel kombëtar ose rajonal.

Menyja e Angazhimeve të Mundshme do të prezantohet zyrtarisht më 28 Shkurt 2023 gjatë Forumit parë-Samit të Koalicionit Global të Demokracisë në Bruksel, Belgjikë.

Samiti për Demokracinë Kohorti
për Angazhimin Qytetar dhe Politik të Rinisë

Menyja e angazhimeve të mundshme nga qeveritë pjesëmarrëse

Prioritizoni zërin e rinisë në qeverisje

1. Sigurimi që hyrjet e rinisë janë përfshirë në proceset e reformave ligjore. Kjo mund të ndodhë përmes mekanizmave të strukturuar, të vazhdueshëm dhe të kuptimtë, duke përfshirë dialogjet politike dhe të politikave thelbësore me autoritetet kombëtare.
2. Mbështetja e krijimit të Grupeve Parlamentare të të gjitha Partive (APPG) që përfshijnë politikanë të rinj, ose punojnë me qytetarë të rinj në çështjet e zgjedhura nga ata.
3. Forcimi i kapaciteteve kombëtare në të gjitha nivelet e qeverisjes për të punuar me të rinjtë, duke përfshirë lehtësimin dhe promovimin e trajnimit të zyrtarëve qeveritarë në bashkëpunim me të rinjtë.
4. Krijimi, mbështetja dhe financimi i politikave dhe kuadrave kombëtare të rëndësishme për të rinjtë.
5. Forcimi i pavarësisë, transparencës dhe përfshirjes së Këshillave Kombëtare të Rinisë dhe strukturave të ngjashme koordinuese të organizatave të rinisë.
6. Krijimi proaktiv i mekanizmave për punësimin e të rinjve në role qeveritare, duke përfshirë gratë e reja dhe personat me aftësi të kufizuara, duke reflektuar mundësi të barabarta ndër të gjithë të rinjtë.

Mbështetja e rinisë në qeveri

7. Adoptimi ose forcimi i ligjeve më të drejta mbi financimin politik dhe monitorimi i zbatimit të tyre, në mënyrë që peizazhi politik t'i lejojë të rinjtë përfshirë gratë e reja dhe të sapoardhurit të angazhohen në politikë.
8. Përfshirja substanciale e Rinisë në proceset Parlamentare, duke përfshirë mbështetjen e reformave kyçe ligjore që u lejojnë të rinjve të kandidojnë për parlament, si dhe krijimin dhe shpenzimet e funksionimit të Parlamenteve të Rinisë.
9. Inkurajimi i partive politike për të krijuar mjedise përfshirëse për të rinjtë dhe për të siguruar që ato ofrojnë role politike me kuptim për anëtarët e tyre të rinj, duke përfshirë përmes trajnimeve, shkëmbimeve ndërpartiake dhe nismave të ndërtimit të kapaciteteve.
10. Mbështetja e kandidatëve të rinj që garojnë për zyra (me një vëmendje të veçantë ndaj grave, të rinjve me aftësi të kufizuara, të rinjve etnikë dhe minoritarë, të rinjve Indigjenë), duke ofruar ndërtimin e kapaciteteve, adresimin e pengesave të lidhura me moshën, pengesave financiare dhe promovimin e ndryshimeve sjellësore në partitë politike dhe shoqëritë.
11. Bashkimi i përfaqësuesve të rinj nga të gjitha partitë politike për të adoptuar një pakt, një deklaratë të parimeve, ose një kod të sjelljes të fokusuar në refuzimin e dezinformimit dhe dhunës politike para zgjedhjeve.
12. Monitorimi dhe ofrimi i transparencës mbi kostot e vërteta (kostot zyrtare, kostot tradicionale, kostot e fshehura) të kandidimit për zyra, ndërgjegjësimi mbi pengesat që këto kosto paraqesin në rinovimin e jetës politike në një vend të caktuar ose pengesat kulturore për kandidimin për zyra, veçanërisht për të rinjtë.
13. Vendosja e kuotave për të rinjtë që promovojnë angazhimin përfshirës të rinisë, në vend që të krijojnë konkurrencë ndërmjet popullatave të ndryshme të të rinjve.
14. Besimi i detyrave të politikëbërjes, punëve dhe pozicioneve të zyrtarë të rinj kompetentë.
15. Adoptimi i proceseve të barazisë së mundësive, përfshirjes dhe transparencës për mundësitë për të shërbyer si zyrtar në shërbimin publik dhe qeveri, veçanërisht nga grupet e marginalizuara ose të pafavorizuara.

Mbështetja e Lirisë së Shprehjes së Rinisë

16. Ndiurma ndaj avokatëve të rinj, artistëve, gazetarëve dhe blogerëve për të gëzuar lirinë paqësore të shprehjes duke forcuar kuadrat ligjore dhe duke mundësuar hapësira të sigurta qytetare.
17. Promovimi i qasjes së rinisë në votim duke lehtësuar qasjen në ID të qytetarit dhe regjistrimin përfshirës të votuesve përmes regjistrave të civilizuar dhe të votuesve të digjitalizuar dhe sistematizimin e lidhjes midis të dy regjistrave.
18. Akreditimi i qytetarëve të rinj për të vëzhguar institucionet demokratike (p.sh. monitorimi parlamentar) dhe proceset (p.sh. monitorimi i paqes, vëzhgimi i zgjedhjeve, numërimi paralel i votave) dhe këshillimi mbi reformat e mundshme.

Promovimi i një Kulture të Pjesëmarrjes Politike të Rinisë

19. Mbështetja e Trupave të Menaxhimit të Zgjedhjeve (EMBs) për të identifikuar dhe zbatuar sistemet e regjistrimit të votuesve që fuqizojnë më së miri votuesit për herë të parë.
20. Punimi me EMB-të dhe agjencitë koordinuese përgjegjëse për përpunimin e kartave të identitetit të nevojshme për regjistrimin e votuesve për të siguruar që votuesit e rinj mund t'i marrin këto dhe të jenë të fuqizuar të hedhin vota në Ditën e Zgjedhjeve.
21. Identifikimi i mënyrave, së bashku me EMB-të, për të diversifikuar dërgimin e mesazheve të lidhura me zgjedhjet CVE që synojnë votuesit për herë të parë përmes mekanizmave të ndryshëm të shpërndarjes duke përfshirë mediat duke përdorur mënyra tradicionale si mesazhet me tekst, gazetat, reklamat televizive dhe radiofonike dhe përmes platformave në internet si faqet e internetit, mediat sociale, reklamat dhe aplikacionet digjitale.
22. Lidhja e EMB-ve me edukatorët dhe ministritë përkatëse për të përfshirë informacionin e pjesëmarrjes së rinisë në zgjedhje në planet mësimore të bazuar në shkolla dhe për të zhvilluar mundësi për angazhimin e tyre si qeveri studentore.
23. Përmirësimi i përvojave të votuesve të parë për të mbajtur përfshirjen e votuesve në të gjatë, duke përfshirë edhe uljen e mundshme të moshës së votimit.

24. Zhvillimi i mekanizmave pjesëmarrës (buxhetimi pjesëmarrës, mekanizmat e konsultimit/angazhimit,) të synuar për të rinjtë.
25. Mbështetja e organizatave të shoqërisë civile për të përfshirë të rinjtë në proceset kyçe demokratike, duke përfshirë përmes shtetësisë aktive, vëzhgimit qytetar të proceseve demokratike, kontributit në reforma dhe në politikëbërje.
26. Mbështetja e Trupave të Menaxhimit të Zgjedhjeve në zgjedhjen e stacioneve të votimit të aksesueshme ku është e mundur dhe zhvillimi i një plani për bërjen e të gjitha stacioneve të votimit të aksesueshme në të ardhmen.
27. Projektimi dhe ofrimi i programeve të edukimit të votuesve dhe qytetarëve me fokus në përvojat unike të të rinjve që janë gjithashtu gra, njerëz me aftësi të kufizuara, njerëz LGBTQI+, Popuj Indigjenë, ose minoritete etnike ose fetare.
28. Bashkëpunimi me, dhe inkurajimi i qeverive të tjera, për të mbrojtur liritë qytetare me fokus në frenimin e nepotizmit dhe luftimin e korrupsionit në politikë.
29. Investimi në edukimin qytetar që promovon kuptimin e të rinjve për të drejtat e tyre qytetare dhe politike që është i aksesueshëm për të gjitha popullatat e rinisë, veçanërisht gratë e reja, të rinjtë nga pakicat etnike dhe Indigjenët dhe fëmijët (nën 18 vjeç) dhe të rinjtë me aftësi të kufizuara.

Promovimi i një Kulture të të Drejtave të Njeriut Ndër Rininë

30. Angazhimi për të përfunduar të gjitha format e diskriminimit ndaj grave, duke përfshirë ndërhyrje të qarta ligjore, politike dhe programore që janë vendosur për të eliminuar praktikatat tradicionale të dëmshme, siç është martesat e fëmijëve.
31. Trajtimi i problemit të trafikimit të grave dhe vajzave, si dhe të gjitha format e dhunës me bazë gjinore.
32. Angazhimi për të përfshirë konceptet e qeverisjes demokratike dhe çështjet e të drejtave të njeriut në kurrikulat shkollore të shkollave të mesme.
33. Sigurimi i barazisë gjinore në pjesëmarrjen politike të rinisë, veçanërisht duke vendosur mekanizma që inkurajojnë dhe lehtësojnë pjesëmarrjen e grave të reja në politikë.